

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát
Matiční 20, 702 00 Ostrava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2257/23-T
Sp. zn. ČŠIT-S-433/23-T

Název	Základní umělecká škola J. R. Míši, Orlová, příspěvková organizace
Sídlo	Slezská 1100, 735 14 Orlová-Poruba
E-mail	kancelar@zus-orlova.cz
IČO	62 331 680
Identifikátor	600 003 981
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	MgA. Andrej Vyoral, ArtD.
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj
Místa inspekční činnosti	Slezská 1100, 735 14 Orlová-Poruba Karla Dvořáčka 1230, 735 14 Orlová-Lutyně U Kapličky 959, 735 14 Orlová-Lutyně č. p. 546, 735 33 Doubrava
Inspekční činnost na místě	6. 11. 2023 – 10. 11. 2023 a 28. 11. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjištění a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní umělecké školy.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 6.

Charakteristika

Základní umělecká škola J. R. Míši, Orlová, příspěvková organizace (dále „škola“) uskutečňuje základy uměleckého vzdělávání v hudebním, výtvarném a tanečním oboru v kmenové budově školy v Orlové-Porubě na ulici Slezská 1100 (dále „sídlo školy“) a také ve třech aktuálně využívaných dalších místech poskytovaného vzdělávání (dále „pobočka“) v prostorách základních škol v Orlové-Lutyňi na ulici Karla Dvořáčka 1230, U Kapličky 959 a v Doubravě č. p. 546. Další pobočky v prostorách základní školy na ulici Slezská 200 v Orlové-Porubě a v budově mateřské školy na ulici Ke Studánce 1033 v Orlové-Lutyňi nejsou využívány.

Celkový počet žáků školy od poslední inspekční činnosti, která se uskutečnila ve školním roce 2017/2018, zřetelně vykazuje klesající tendenci. K jeho největšímu snížení došlo v rámci výuky hudebního oboru (o 137 žáků, tedy o 51 %), zvláště ve studijním zaměření Sborový zpěv, kde v průběhu posledních dvou let nebyl přijat ke vzdělávání žádný žák. V tanečním oboru se počet žáků snížil ve srovnání s uplynulým školním rokem o 40 %. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole je naplňován na 57 %. Škola k 30. 9. 2023 vykazovala 324 žáků, z toho 204 žáků v hudebním oboru, 98 žáků ve výtvarném oboru a 22 žáků v tanečním oboru.

Škola poskytuje základní umělecké vzdělávání v přípravném studiu, základním studiu I. a II. stupně nebo ve studiu pro dospělé. Pro starší žáky, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia, škola organizuje jednoleté přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně.

Informace o všech aktivitách školy jsou pro zájemce a veřejnost průběžně zveřejňovány prostřednictvím nově vytvořených webových stránek www.zus-orlova.cz, formou informačních materiálů i prostřednictvím sociálních sítí.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) za hlavní cíl směřování školy, po svém nástupu do funkce v srpnu 2017, považoval stabilizaci kolektivu zaměstnanců a postupné zavádění inovativního trendu týkajícího se profesního vztahu pedagoga se žákem i zákonnými zástupci. Za tímto účelem byla mj. zavedena nová forma kooperace – pravidelné akce „U kávy s ředitelem“, na kterých byly rodičům prezentovány hlavní otázky transformace vnitřního prostředí i celkového chodu školy. Tento způsob spolupráce se však již několik let nerealizuje. Ředitelem proklamovaný důraz na týmovou spolupráci všech zainteresovaných a jejich zapojení do diskuze ke změnám týkajících se pojetí základního uměleckého vzdělávání ve škole i mimo ni nadále přetrvává.

V současné době škola pracuje na naplňování dvou strategických cílů, které si stanovila. Jedním z nich je přemístění sídla školy z dosavadní budovy do nových prostor ve městě, což je již několik let předmětem jednání vedení školy s Městským úřadem města Orlová a zřizovatelem. Vzhledem k situaci, kdy rekonstrukce budovy, do níž se má škola v budoucnu přemístit, nebyla ještě zahájena, se vedení školy snaží v současnosti udržet technický stav stávající budovy a materiální zázemí pro provoz školy. Druhým strategickým cílem je zahájení výuky literárně dramatického oboru od školního roku 2024/2025. Za tímto účelem byly již podniknuty patřičné kroky (žádost o zápis oboru do rejstříku škol a školských zařízení) a zajištěna jeho propagace prostřednictvím kurzu DrAmat'ák v ZUŠkole v loňském školním roce 2022/2023 (organizovaný v rámci doplňkové činnosti školy). V letošním školním roce jeho činnost neprobíhá. K dalším klíčovými cílům, kterými

chce ředitel přispět k rozvoji školy patří mj. zkvalitnění výuky prostřednictvím moderních forem a metod nebo zefektivnění vzájemné spolupráce mezi pedagogy.

Při pedagogickém vedení školy vychází ředitel ze zaměření a vize školy, uvedených ve školním vzdělávacím programu školy (dále „ŠVP“). Po diskuzích vedených společně s pedagogickým sborem je vize školy vnímána jako dovršená. V současnosti se připravuje nová koncepce rozvoje školy.

Organizační uspořádání školy vyhovuje její struktuře a velikosti. Vedení školy zajišťuje ředitel a jeho zástupkyně, která ve funkci působí od školního roku 2022/2023. Při řízení školy však ředitel výrazně uplatňuje autoritativní styl, což vyplynulo z vyjádření pedagogů v dotazníkovém šetření ze strany České školní inspekce. Poradním orgánem ředitele je pedagogická rada, s níž jsou projednávány nejen provozní záležitosti, ale také hodnocení úrovně a výsledků vzdělávání, jak vyplývá z jednotlivých zápisů. Účinnost poradního orgánu je však snížena jeho organizací, neboť probíhá odděleně s různými skupinami pedagogů, ojedinelé se někteří učitelé porad účastní rovněž prostřednictvím on-line připojení. Učitelé pracující na zkrácený úvazek se porad neúčastní vůbec nebo ve velmi omezené míře a s jejím obsahem jsou seznámeni posléze prostřednictvím zápisů. Tento způsob realizace porad neumožňuje konstruktivní komunikaci všech aktérů na různá témata. Podporu práce školy představují členové tzv. PR týmu, kteří se podílejí na formování dalšího vývoje školy a proměny její vize. V průběhu inspekční činnosti došlo ze strany ředitele ke zrušení jeho činnosti. Do současné doby nedošlo ke ztotožnění se všech pedagogů se způsobem řízení ze strany vedení. Neshody mezi vedením a pedagogy nejsou řešeny ke spokojenosti jednotlivých stran a nevedou ke zkvalitnění jejich spolupráce.

Zpětná vazba související s hodnocením vzdělávacího procesu byla v posledních letech uskutečňovaná nepravidelně, což se projevilo kvalitativními nedostatky v některé sledované výuce. V důsledku nevhodně nastaveného kontrolního systému školy byla zaznamenána pochybení v oblasti hodnocení výsledků vzdělávání nebo v oblasti vyhodnocování bezpečnostních rizik a ve vedení evidence úrazů žáků. V inovovaném ŠVP byly zjištěny formulační nepřesnosti v oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných i kapitoly určené vlastnímu hodnocení školy a nepřesné formulace týkající se kapitol určených průběhu studia hudebního a výtvarného oboru i údajů, které se zabývají zařazením žáků do ročníků přípravné hudební výchovy.

Škola má sice nastavená pravidla zakotvená ve školním řádu, nicméně některé zásady v něm vymezené týkající se např. dodržování omlouvání absence žáků omezují jejich účast na akcích souvisejících s povinným základním nebo středním vzděláváním. Škola uznává omluvu absence žáka pouze z důvodu zvláštního zřetele, zejména zdravotních důvodů.

Ze strany vedení školy je zřejmá otevřenost vůči inovativním metodickým přístupům a novým vzdělávacím trendům, což se prioritně odráží v plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), které ředitel výrazně finančně podporuje. Učitelé se postupně vzdělávají nejen v oblasti formativního přístupu a aktivizace žáka (např. Talent program podle metody Gallup, Individuální supervizní talent programy), ale především v mentorských dovednostech (Výcvik v mentorských dovednostech), jímž je v plánování DVPP věnován největší zřetel. Plán DVPP pro aktuální školní rok zahrnuje mj. rovněž oblast jazykového vzdělávání. Za účelem uplatňování formativního hodnocení ve výuce členové tzv. PR týmu společně s vedením školy absolvovali v uplynulém školním roce 2022/2023 studijní stáž v Oslu zaměřenou na získání poznatků týkajících se aktivizace žáka ve výuce a rozvoje jeho jedinečnosti, práce s talentem a tvořivé pedagogiky v kolektivních předmětech. V souvislosti se zaměřením vzdělávání pedagogů a absolvovanou zahraniční stáží se ve škole opětovně vedou diskuze nejen nad hodnotovými

a kvalitativními změnami procesu učení, ale také nad revizí strategických cílů školy a změny její vize. Ze zjištění v hospitovaných hodinách vyplývá, že absolvované vzdělávání pedagogů a podniknutá stáž v zahraničí se neodráží v kvalitě vedení vyučovacího procesu.

Za poslední tři školní roky došlo k velmi výrazné obměně pedagogického sboru, který v době inspekční činnosti tvořilo 21 odborně kvalifikovaných učitelů. Šesti pedagogům ředitel písemně uznal předpoklad odborné kvalifikace na základě výkonu jejich umělecké činnosti. Převážná většina pedagogů v hudebním oboru vyučuje hru na nástroj, který vystudovali anebo jemu příbuzný. V současné době ve škole působí dva noví vyučující s předchozí pedagogickou praxí, kteří jsou formálně uváděni do problematiky vzdělávání vedením školy a šest začínajících pedagogů, kteří mají přiřazeného mentora. Na základě hospitovaných hodin je zřejmé, že podpora začínajících učitelů není plně efektivní. Je žádoucí vhodně zaměřit jejich další vzdělávání. Pro začínajícího pedagoga výtvarného oboru není efektivně stanovena mentorská podpora, jelikož jeho uvádějícím pedagogem je vyučující hudebního oboru nemající žádné zkušenosti s výukou předmětů výtvarného charakteru, ačkoli ve škole působí zkušený pedagog, který výtvarný obor vyučuje.

Pavilonová budova sídla školy, která byla účelově postavena pro potřeby uměleckého vzdělávání, poskytuje nadstandardní prostorové podmínky pro výuku ve všech školou realizovaných oborech, včetně dvou koncertních sálů pro prezentaci výsledků vzdělávání žáků (komorní sál a koncertní sál), jejichž vybavení je však již zastaralé a prostředí málo podnětné. Podle potřeby jsou doplňovány hudební nástroje (např. marimba a jiné) a další učební pomůcky pro zajištění kvalitní výuky (např. mobilní sety k podpoře interaktivní instrumentální výuky). I když se škola snaží stav budovy udržovat, je evidentní, že již několik let nebylo v budově investováno do její obnovy a oprav např. sociálních zařízení, která jsou v některých případech nefunkční. Některé prostory jsou vlhké a chladné. Třídy pro individuální a kolektivní instrumentální výuku hudebního oboru jsou vybavené zastaralými a technicky opotřebenými klavírními nástroji snižujícími kvalitu výuky i opotřebeným nábytkem, což nezvyšuje jejich estetickou úroveň a podnětnost. Multimediální učebna sloužící k výuce hudebně teoretických předmětů je vhodně vybavena audiovizuálním zařízením včetně interaktivní tabule. Taneční obor má k dispozici prostorný taneční sál, který byl dovybaven baletizolem a technickým zázemím odpovídajícím vzdělávacím potřebám tanečních předmětů. Výuka výtvarného oboru se uskutečňuje v několika prostorných učebnách adekvátně vybavených potřebnými výtvarnými stroji a učebními pomůckami umožňujícími realizaci různých výtvarných technik. Výuku grafické tvorby však narušuje nevhodné umístění grafického lisu v prostorách keramické dílny. Tímto je žákům ztěžována činnost při přípravě a zpracovávání konečných výsledků s ohledem na specifikum grafické práce. Výuka hudebního oboru v ostatních místech poskytovaného vzdělávání v základních školách je uskutečňována v běžných třídách, odborných učebnách, tzv. hudebních nebo v samostatných prostorech využívaných výhradně pro výuku předmětů hudebního zaměření. Učitelé mají k dispozici klávesové nástroje nebo piano a další potřebné zázemí. Bezpečný vstup do poboček je zajišťován funkčními systémy příslušných škol.

Ve škole jsou vzhledem k rozdílné organizaci výuky neefektivně nastaveny dohledy nad žáky, což může vést k případným rizikům.

Vícezdrojové financování umožňuje úspěšně realizovat ŠVP. Ke zvýšení úrovně materiálních podmínek přispěly mimořádné příspěvky zřizovatele mj. na pořízení mobilních setů nebo účelové neinvestiční dotace Města Orlové např. na pořádání kulturních akcí. Zapojením do evropského projektu získala škola finanční prostředky mj. na osobnostně profesní rozvoj pedagogů školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Kvalita průběhu vzdělávání žáků v hudebním oboru byla ověřována hospitační činností v individuální, skupinové i kolektivní instrumentální a hudebně teoretické výuce. Míra účelného využití forem a metod výuky i aktivizace žáků byla u jednotlivých učitelů značně rozdílná. Na kvalitě vyučovacího procesu se odrážela především délka praxe jednotlivých vyučujících, kdy nízká efektivita vzdělávání byla vykazována u začínajících pedagogů.

V individuální výuce nižších ročníků základního studia I. stupně zkušenější pedagogové používali účelné metodické postupy, které vedly k upevnování pracovních návyků a získání potřebných technických dovedností při hře na hudební nástroje nebo zpěvu s dostatečnou motivací nejen k následné domácí přípravě, ale i k podpoře zájmu ve vzdělávání daného studijního zaměření. Ve vyšších ročnících a základním studiu II. stupně byla hra na nástroj účelně propojována s teoretickými znalostmi. Učitelé vedli žáky k osvojování správné terminologie s jejím následným používáním, podporovali další rozvoj jejich schopností a dovedností. Ve všech hodinách byl ze strany učitelů kladen důraz na tónovou kulturu, která je vnímána jako základní předpoklad k dalšímu instrumentálnímu nebo pěveckému rozvoji žáků. Žáci v průběhu vzdělávání dbali nejen na budování intonační, rytmické a technické stránky své hry či zpěvu, ale také na správné frázování nebo výrazově stylovou interpretaci studovaných skladeb. Někteří vyučující využívali při výuce vlastní hru na nástroj, žákům tak předváděli použité výrazové prostředky nebo praktické postupy hry a vhodně je motivovali k učení. V průběhu hospitací bylo jen ze strany některých pedagogů zaznamenáno účelné využití didaktické techniky v průběhu vzdělávacího procesu. Začínající pedagogové, volili méně efektivní způsob výuky např. ve struktuře vyučovací hodiny nebo omezeným vyhledáváním příležitostí k vyjádření vlastních názorů samými žáky. Snížená efektivita vzdělávání byla zaznamenána ve skupinově vedené výuce, kdy v průběhu hodiny nebyla věnována pozornost oběma žákům současně. Pedagog neměl připravenou jinou alternativu učiva pro žáka, kterému se v průběhu hodiny nevěnoval.

Úroveň vzdělávání v hudebně teoretickém předmětu Hudební nauka byla rozdílná u jednotlivých učitelů. Při vzdělávání v početně malých skupinách převládala frontální výuka s řízeným rozhovorem s minimálním využitím kooperativní formy vzdělávání (např. práce žáků ve dvojicích) přispívající k rozvoji vzájemné spolupráce, komunikace a předávání zkušeností. Výuka byla zaměřena převážně na získávání znalostí a dovedností bez cíleného formování postojů žáků směrem k hudebnímu umění. Pedagogové nejčastěji prokládali učivo hudební teorie zpěvem s využitím klavírního doprovodu, v případě výuky v multimediální učebně v sídle školy byla využita interaktivní tabule, která však sloužila pouze k prezentaci notového záznamu. Výrazným negativem výuky byl výskyt výkladu nového učiva s faktickými chybami.

Výuka povinně volitelného předmětu Hudební fórum vykazovala u jednotlivých pedagogů rovněž značně rozdílnou úroveň. Učitelem bez praxe s vedením kolektivní instrumentální výuky nebyla hodina funkčně uchopena po stránce metodické. Struktura hodiny nebyla vhodně zvolena ani nebyla zaměřena na hudební interpretaci. Uplatnění formativního hodnocení, využití adekvátní zpětné vazby nebo vyhodnocení vzdělávacího cíle nebylo v průběhu vyučování realizováno. V dalších sledovaných hodinách vyučující věnovali patřičnou pozornost výrazové interpretaci, zabývali se problematikou dynamiky i agogiky. Adekvátní zpětná vazba poskytována žákům v průběhu výuky ze strany učitele měla pozitivní motivační charakter. V případě realizace předmětu dvěma pedagogy se vedení vzdělávacího procesu efektivně promítlo nejen v jeho struktuře, ale také soustavným využitím klavírního doprovodu. Po ukončení hodiny byl celý vzdělávací proces oběma vyučujícími společně zhodnocen s využitím inspirace pro jejich další společnou práci, ačkoli

závěr hodiny, který byl vyhrazen žákům za účelem shrnutí učiva a získání zpětné vazby, nebyl využit zcela účelně. Scházela rovněž efektivní práce s chybou s poskytnutím prostoru žákům pro hledání samostatného řešení.

Společným nedostatkem většiny sledované výuky v hudebním oboru byla chybějící práce se vzdělávacími cíli, jejich úvodní stanovení a zejména vyhodnocení v závěru hodiny. Prvky formativního hodnocení žáků byly využívány minimálně. V části sledované výuky byli žáci sice vedeni k sebehodnocení, které ale jen ojediněle poskytovalo adekvátní zpětnou vazbu na dosaženou úroveň znalostí a dovedností žáka. Učitelé zpravidla nevěnovali patřičnou pozornost závěrům hodin vyhrazeným společnému shrnutí učiva za účelem jeho upevnění a získání zpětné vazby o jeho pochopení ze strany žáků. Jen ojediněle v průběhu výuky učitelé efektivně pracovali s chybou a poskytovali žákům prostor pro hledání samostatného řešení. Vyučující dostatečně účinně neplánovali ani nerealizovali vzdělávání, v němž by byly plně zohledněny individuální potřeby žáků.

Ve všech sledovaných hodinách tanečního oboru byla patrná příjemná pracovní atmosféra se vzájemným respektem. Výuka nejmladších žáků měla jasně stanovený cíl, kterému odpovídala stavba jednotlivých vyučovacích jednotek. Na žáky byly kladeny přiměřené nároky, které odpovídaly jejich znalostem a dovednostem. Žáci byli vhodným způsobem vedeni k základním návykům správného držení těla, vnitřní citlivosti, pohybové fantazii, tanečnímu cítění nebo pohybové koordinaci za pomoci rekvizity. Byli zapojeni do tvůrčí činnosti a aktivně se podíleli na průběhu hodiny, dokázali samostatně řešit prostorové, rytmické i výrazové úkoly. Motivačním prvkem byla v průběhu vyučování pochvala, která byla uplatňována přiměřeně. Účelné užívání odborné terminologie podtrhovalo vedení výuky. Vzhledem k velmi malému počtu žáků v tanečním oboru dochází ve výuce starších žáků ke slučování ročníků v jednotlivých skupinách, v některých případech jde o velký věkový rozptyl (17 – 48 let), což se odráží na kvalitě vedení vyučovacího procesu. Vyučovací hodiny starších žáků neměly zcela vhodnou stavbu, pedagogem zvolené formy a metody práce nebyly pestré a nápadité ani nerespektovaly postup činností od jednodušších po náročnější, v průběhu výuky nedocházelo k postupnému fyzickému zatěžování. V hodinách vyučující dobře a efektivně pracovala s reprodukovanou hudbou. Výběr hudebních předloh byl adekvátní mentalitě žáků. Výrazným nedostatkem vyučovacího procesu ve všech hodinách po celou dobu hospitační činnosti byla nejen absence druhého vyučujícího v průběhu tandemové výuky uvedeného v rozvrhu vyučovacích hodin, ale také nerealizace hudební spolupráce s korepeticí. Nepřítomnost druhého vyučujícího ve vyučování, který má zabezpečovat mj. hudební doprovod se negativně projevila především při výuce předmětu Taneční technika, kdy absence živého hudebního doprovodu neumožňovala nezbytnou práci s rytmickými a tempovými změnami. Vzájemnému hodnocení i sebehodnocení se mladší žáci věnovali pravidelně, nechybělo společné závěrečné hodnocení, u starších žáků jakýkoli druh hodnocení v průběhu výuky nebyl zaznamenán. Příležitostí ke zlepšení kvality vyučování v tanečním oboru je zajištění odpovídající přípravy žáků na výuku prostřednictvím jednotného cvičební úboru důležitého k tanečním aktivitám. Nevhodné oblečení většiny žáků ve výuce neumožňovalo dostatečnou kontrolu těla a správného provádění zadaných úkolů.

Z průběhu sledované výuky výtvarného oboru byla zřejmá tvůrčí atmosféra a velmi dobré vztahy mezi vyučujícími a žáky i žáky navzájem. Ve vyučovacím bloku starších žáků byla výuka odborně vedena zkušeným pedagogem. Cíle výuky byly sděleny srozumitelně s přihlédnutím k věkovým rozdílům žáků ve skupině. Do úvodní reflexe vztahující se k předcházejícím vyučovacím hodinám se žáci aktivně zapojili svými již získanými znalostmi. Zájem o jejich další tvorbu byl velmi dobře podpořen vhodnou motivací s využitím odborné literatury, uměleckých děl významných autorů i vysvětlením významu

odborných pojmů prostřednictvím vyhledávání informací pomocí didaktické techniky a následné diskuze, v jejímž průběhu dával vyučující žákům podněty k přemýšlení a vyjádření se. Po seznámení s technologickými postupy jednotlivých činností žáci soustředěně a tvůrčím způsobem pracovali. V průběhu vzdělávacího procesu byli vedeni k vlastnímu výtvarnému projevu, vyjádření svých pocitů i myšlenek. Jejich průběžná činnost byla pedagogem důsledně sledována a jeho adekvátní zpětná vazba jim poskytovala zásadní vliv na správnost zpracovávání a nijak neomezovala jejich tvořivost. Při tvorbě soutěžních prací se žáci navzájem podpořili vymýšlením názvu pro své dílo. Na konci vyučovacího bloku proběhlo sebehodnocení i vzájemné hodnocení, které však jen do určité míry poskytlo žákům dobrou reflexi jejich práce vztahující se k danému cíli. Nízký počet žáků ve skupině umožňoval intenzivní individuální přístup pedagoga, což mělo pozitivní vliv na realizovanou tvorbu a na celkovou úroveň vzdělávání. Ve sledované výuce mladších žáků byli žáci v úvodu motivováni, během svého tvoření byli vedeni k vlastnímu projevu, jejich dílčí výsledky byly průběžně hodnoceny. Většina žáků dokázala správně zacházet s vybraným výtvarným materiálem a pomůckami. Vztah vyučující byl k žákům vstřícný, partnerský a klidný. V závěru vyučovacího bloku nebyl efektivně využit čas pro zařazení žádoucí zpětné vazby k upevnění získaných poznatků a zkušeností. Úroveň výuky výtvarného oboru u začínajícího pedagoga vyžaduje do budoucna – z hlediska vyučování starších žáků – podporu ze strany vedení systematickým a cíleným dalším vzděláváním v oblasti metodiky výtvarné tvorby. Je vhodné jeho výuku také podpořit, např. vzájemnými hospitacemi u zkušeného učitele výtvarného oboru, popřípadě zřídit tandemovou výuku s cílem získání zkušeností v plánování a realizaci vyučování s ohledem na specifika výtvarného jazyka a následné reflexe poznatků k dalšímu využití ve výuce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola používá k vedení hodnocení a klasifikace elektronický systém, který však nevyužívá ke komunikaci s rodiči žáků, nepoužívá ani listinné žákovské knížky. Za tímto účelem je využíván jiný způsob dálkového přenosu informací, jejímž prostřednictvím jsou zákonným zástupcům zprostředkovány informace o studijním pokroku a prospěchu jejich dítěte. Při hodnocení žáků převažuje klasifikační stupeň 1, což je bráno učiteli jako motivační prvek. V případě zjištění negativních projevů jsou ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků hledány motivační nástroje k nápravě vzniklé situace. Takové okolnosti se však vyskytují ojediněle. V závěru minulého školního roku většina hodnocených žáků prospěla s vyznamenáním, jeden žák prospěl, jedenáct žáků neprospělo. Ředitel na základě žádostí ze strany zákonných zástupců a následně po jejím posouzení umožňuje uvolnění z výuky z některého předmětu. V souvislosti s tím stanovuje náhradní způsob výuky a přezkoušení. Na základě vysoké absence některých žáků tanečního oboru v některých předmětech byla ředitelem nařízena komisionální zkouška před zkušební komisí, jejíž složení neodpovídalo znění právního předpisu a při hodnocení na vysvědčení nebylo vždy postupováno v souladu s pravidly hodnocení nastavenými ve školním řádu.

Hlavní činností školy je poskytovat vzdělávání v jednotlivých uměleckých oborech a jejich prostřednictvím formovat osobnost žáka. Sekundárním projevem výše uvedené skutečnosti je pak možnost prezentace žáků školy na veřejnosti prostřednictvím např. žákovských a absolventských koncertů, vernisáží nebo mimoškolních vystoupení.

Kromě veřejných akcí pořádaných školou srovnávají někteří žáci úroveň svých dovedností se svými vrstevníky z jiných škol na různých soutěžích a přehlídkách. Zapojení žáků do soutěží vychází především z jejich osobního zájmu, který je do značné míry ovlivněn vhodnou motivací učitelů využíváním přirozené soutěživosti a motivují je tak ke snaze získat

potřebné zkušenosti na pódiu. Někteří žáci školy v rámci hudebního oboru se zúčastnili okresní klavírní přehlídky, výtvarný obor školu reprezentoval na Mezinárodní dětské výtvarné soutěži v Lidicích nebo Celostátní soutěži Animág v Kroměříži,

Celoročně je ve vestibulu školy realizována vkusná výstava tvorby žáků výtvarného oboru. Originální výtvary žáků výtvarného oboru byly rovněž prezentovány na studijní stáži v Oslu. Úroveň výtvarného oboru školy je podtrhována organizováním celoměstské výtvarné soutěže "Svět dětské duše" ve spolupráci s městem Orlová, čímž škola zviditelňuje výtvarnou tvorbu široké veřejnosti a přispívá k tvořivosti žáků.

Spolupráce s hudebními školami v Polsku a na Slovensku, která přinášela možnost porovnání uměleckých výkonů s žáky z jiných škol nebo konzultace k pedagogicko-uměleckým otázkám či workshopy již není realizována. Ve školním roce 2021/2022 škola navázala spolupráci se ZUŠ Říčany v rámci partnerské spolupráce s městem Orlová, jejímž výsledkem byla realizace společné akce i výměnných pobytů žáků v Orlové a v Říčanech v rámci programu ZUŠ OPEN.

Zákonní zástupci mají možnost zapojit se do činností, které jsou pro ně v rámci hudebního oboru připraveny, např. třídní koncerty s aktivním zapojením rodičů nebo projekt výtvarného a hudebního oboru s názvem Rodiče s dětmi tvoří a Rodiče s dětmi hrají. Zaměstnanci školy se účastní v rámci náborů do základní umělecké školy zápisu dětí do prvních tříd. Spolupráce s absolventy školy probíhá ojediněle, např. při organizování koncertu k výročí založení školy, jejich další spolupráce vymezující se kooperací na různých akcích nebo pořádáním koncertů v prostorách školy není využívána. Mezioborová spolupráce ve škole funguje pouze v rámci zajištění hudební produkce v průběhu vernisáží nebo formou spolupráce některých pedagogů jednotlivých oborů při pořádání třídních koncertů.

Škole se nedaří obnovit ve stejném měřítku činnost souborů a pěveckého sboru, které dříve ve škole v široké míře působily. V posledních letech sice vzniklo několik menších instrumentálních uskupení (Kapela I a Kapela II), rovněž předmět Hudební fórum, v němž mají žáci možnost získat hráčské zkušenosti v kolektivním instrumentálním uskupení a komorním zpěvu, nicméně jejich činnost je z velké části ovlivněna nedostatečnou kvalitou vedení ze strany nezkušených pedagogů, kteří by svým přístupem a atraktivním obsahem motivovaly žáky nejen k docházce, ale i k jejich uvědomělé práci na společném projektu. Škola také cíleně nevyhledává možnosti prezentace výsledků vzdělávání žáků jednotlivých souborů např. na akcích školy v rámci města Orlové a nepodporuje jejich pravidelnou koncertní činnost.

Žáci jsou, v případě jejich kariérního zájmu, připravováni k talentovým zkouškám v rámci přijímacího řízení na střední a vysoké školy s uměleckým zaměřením, při kterých jsou úspěšní především žáci výtvarného oboru.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti konané ve školním roce 2017/2018

- došlo ke změně na pozici zástupce ředitele (školní rok 2022/2023) i velké obměně pedagogického sboru.
- došlo ke snížení počtu žáků zejména v hudebním a tanečním oboru.
- přetrvává problém celkově zastaralého a esteticky nevhodného vybavení učeben pro individuální výuku v hudebním oboru a nepodnětnost prostor určených k prezentaci

výsledků vzdělávání žáků. Vedení školy se podařilo do určité míry zajistit zlepšení materiálně-technických podmínek v sídle školy zakoupením některých hudebních nástrojů a didaktické techniky, byly vytvořeny nové webové stránky poskytující informace pro zákonné zástupce i širokou veřejnost.

- došlo k významnému zániku a útlumu činnosti souborů a pěveckého sboru, které dříve ve škole působily, ve škole byla vytvořena nová hudební uskupení (Kapela I, Kapela II) a předmět Hudební fórum.
- škola aktuálně již nerealizuje dřívější partnerství s hudebními školami v zahraničí, od školního roku 2022/2023 se zapojila do spolupráce se základní uměleckou školou v Říčanech.

Silné stránky

- Organizováním celoměstské výtvarné soutěže “Svět dětské duše” škola přispívá nejen k umělecké tvořivosti žáků, ale také vědomě podporuje jejich sebepojetí a sebevědomí s následnou propagací výtvarné kultury veřejnosti. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Školní vzdělávací program obsahuje nepřesné informace týkající se výuky v hudebním oboru, vzdělávání žáků se speciálně vzdělávacími potřebami a žáků nadaných i vlastního hodnocení školy. (1.2)
- Nevyhovující nastavení a realizace dohledu nad žáky v průběhu dne v sídle školy. (1.4)
- Řídící a kontrolní činnost vedení školy je nedostatečná. (2.1)
- Vedení školy aktivně nevytváří pozitivní klima podporující vzájemné vztahy mezi ním a pedagogy, které je způsobeno autoritativním přístupem ze strany ředitele. (2.2)
- Další vzdělávání pedagogických pracovníků není zcela efektivně plánované vzhledem k potřebám školy směrem ke zvýšení kvality výuky žáků s ohledem na jejich individuální potřeby. Chybí efektivní kontrola a metodické vedení začínajících učitelů. Předávání získaných poznatků a ověřování jejich uplatnění ve výuce není systémově nastaveno. (2.3)
- Přetrvávající nevyhovující stav vybavení učeben pro individuální výuku hudebního oboru a prostor určených k prezentaci výsledků vzdělávání žáků s celkově starým a esteticky nevhodným nábytkem i zastaralými a technicky opotřebovanými klavírními nástroji. (2.4)
- Ve výuce jsou sporadicky stanovené cíle výuky a pouze v omezené míře pedagogové využívají závěru vyučovací hodiny ke společnému zhodnocení směrem k pokroku žáků. (4.1)
- Nízká míra využívání efektivních vzdělávacích strategií nepodporuje vzájemnou spolupráci žáků, nerozvíjí jejich aktivitu, tvořivost a iniciativu podílet se na vzdělávacím procesu. Absence jednoho z vyučujících v průběhu tandemové výuky a nevyužívání živé hudby snižuje kvalitu vzdělávání v tanečním oboru. (4.2)
- Omezené využívání formativní zpětné vazby ve výuce a chybějící sebehodnocení i vzájemné hodnocení žáků ve vztahu ke vzdělávacím cílům nerozvíjí osobnost žáka ani jeho motivaci k dalšímu učení. (4.3)

- Absence souborů různého nástrojového složení a pěveckého sboru, které dříve ve škole působily, nepřispívají k rozvoji dovedností hry na hudební nástroje ve větším nástrojovém sestavení i pěveckém uskupení, jejichž prostřednictvím by se zúročovaly výchovně vzdělávací strategie školy. (5.3)
- Chybějící účinné strategie práce se žáky se specifickými potřebami se odrážejí v neefektivně vedené výuce a v nedostatečné metodické podpoře ze strany vedení. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V dohledné době přesně stanovit navazující vizi školy vzhledem k jejímu dalšímu směřování.
- Odstranit a přepracovat ve školním vzdělávacím programu formulační nepřesnosti.
- Zabezpečit funkční systém dohledu nad žáky v sídle školy.
- Provádět důslednou a pravidelnou kontrolní činnost všech součástí školy, přijímat ke zjištěným skutečnostem adekvátní opatření a vyhodnocovat jejich dostatečnost a účinnost.
- Zpracovat do budoucna plán obnovy materiálního rozvoje školy s důrazem na celkové materiální vybavení, podnětnost učeben včetně obnovení klavírního fondu školy.
- Směřovat další vzdělávání pedagogických pracovníků k potřebám výuky žáků se specifickými potřebami a získané zkušenosti implementovat ve výuce.
- Hledat efektivní metody a způsoby pro dosažení názorové shody mezi vedením školy a pedagogy.
- Stanovit žákům vždy reálný a motivaci podporující cíl hodiny, soustředit závěr výukové lekce na společné zhodnocení splnění vzdělávacího cíle se žákem.
- Využívat cíleně podnětné výukové strategie, zajistit uskutečňování výchovně vzdělávacího procesu tanečního oboru oběma pedagogy v průběhu výuky dle rozvrhu vyučovacích hodin.
- Využívat metody formativního hodnocení žáků a cíleně je vést k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení ve vztahu ke stanoveným vzdělávacím cílům.
- Rozšířit v budoucnu současnou úzkou nabídku instrumentální a pěvecké kolektivní interpretace a vytvořit reprezentativní hudební soubory a pěvecký sbor s jejich prezentací na akcích školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program Základní umělecká škola J. R. Míši, Orlová, příspěvková organizace s motivačním názvem „Společnou cestou k umění“ s platností od 1. 9. 2019
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 6. 11. 2023 (elektronický)
3. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2023/2024
4. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků (vzorek)
5. Zápisy z jednání pedagogické rady (školní roky 2022/2023, 2023/2024)
6. Hospitační záznamy (školní rok 2022/2023, 2023/2024)
7. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
8. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
9. Rozvrhy vyučovacích hodin ve školním roce 2022/2023
10. Protokoly o přijímání žáků pro školní rok 2023/2024 (vzorek)
11. Protokoly o postupových a závěrečných zkouškách žáků ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
12. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků vedená ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024 (vzorek)
13. Doklady vztahující se k finančním podmínkám školy za rok 2022 a 2023 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. et Mgr. Gabriela Guziurová Tomiczková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Hana Mařarová, školní inspektorka

Mgr. Josef Navrátil, školní inspektor

Mgr. Ilona Rudelová, odbornice pro základní umělecké vzdělávání

21. 12. 2023